

สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง

Institute for Urban Disease Control and Prevention

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Department of Disease Control Ministry of Public Health

โทรศัพท์ 0-2521-0943 โทรสาร 0-2521-0936

สัปดาห์ที่ 11 (ระหว่างวันที่ 12 – 18 มีนาคม 2566)

สรุปรายงานเหตุการณ์ที่สำคัญทางระบาดวิทยา

1. การได้รับแจ้งข่าว / เหตุการณ์ และการตรวจสอบข่าว

สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พื้นที่กรุงเทพมหานคร สัปดาห์ที่ 11 ระหว่างวันที่ 12 - 18 มีนาคม 2566 พบโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ดังนี้

1.1 โรคอาหารเป็นพิษ (Food poisoning)

ได้รับแจ้งจากกลุ่มงานระบาดวิทยา กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร ว่าพบการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในกลุ่มเด็กนักเรียนของโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่การศึกษาเขตประเวศ พบผู้ป่วยทั้งหมด 28 ราย โดยเริ่มป่วยระหว่างวันที่ 7 - 14 มีนาคม 2566 ด้วยอาการท้องเสีย และเข้ารับการรักษาตามสิทธิ์ มีผู้ป่วย 2 ราย มีใบรับรองแพทย์ว่าติดเชื้อไวรัสโรตา ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) กองควบคุมโรคติดต่อ และศูนย์บริการสาธารณสุข 22 ลงดำเนินการสอบสวนควบคุมโรคในวันที่ 14 มีนาคม 2566 ได้แนะนำเรื่องการทำมาสะอาดอาคารสถานที่, โรงอาหาร และระบบน้ำของโรงเรียน ดำเนินการเก็บตัวอย่างอุจจาระ (RSC) ของผู้ป่วย และแม่ครัว รวมทั้งตัวอย่างน้ำ และอาหาร ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ด้วยวิธี RT-PCR ไม่พบสารพันธุกรรมของไวรัสโรตา

1.2 โรคฝีดาษวานร (Mpox)

ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลจุฬารัตน์ (เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2566) และโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ (เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566) ว่าพบผู้ป่วยสงสัยโรคฝีดาษวานร (Mpox) จำนวน 2 ราย ดังนี้

รายที่ 1 เพศหญิง สัญชาติไทย อายุ 46 ปี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2566 ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ มีผื่นคันตามแขน และหลัง รวมทั้งมีอาการบวมแดงที่อวัยวะเพศ ผู้ป่วยให้ประวัติว่ามีเพศสัมพันธ์กับสามีเมื่อ 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา ต่อมาอาการไม่ดีขึ้นจึงมารับการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬารัตน์ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2566 แพทย์ทำ tzanck smear ผลเป็นลบ จึงเก็บตัวอย่างส่งตรวจที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ด้วยวิธี RT-PCR ไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัส Mpox

รายที่ 2 เพศชาย สัญชาติญี่ปุ่น อายุ 39 ปี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566 ด้วยอาการไข้ มีตุ่มนูนแดงเล็กๆ ที่ลำตัว และตุ่มแดงที่อวัยวะเพศเริ่มตกละเอียด ผู้ป่วยให้ประวัติว่ามีเพศสัมพันธ์กับชายชาวฟิลิปปินส์เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา และได้สวมถุงยางอนามัย เก็บตัวอย่างส่งตรวจที่โรงพยาบาลจุฬารัตน์ สภาอากาศไทย จำนวน 3 ตัวอย่าง (Lesion swab, Whole blood และ Nasopharyngeal and throat swab) ด้วยวิธี RT-PCR ผลพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัส Mpox จึงได้เข้ารับการรักษาที่สถาบันบำราศนราดูร เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2566

1.3 โรคไลชมาเนีย (Leishmaniasis)

ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566 พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 40 ปี สัญชาติ Arabic เดินทางจากประเทศคูเวตเข้าประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566 เพื่อมาพบแพทย์ ปรึกษาเรื่อง น้ำหนักลด ม้ามโต ซีด (ผล U/S จากประเทศคูเวต) ซึ่งเริ่มมีอาการตั้งแต่เดือนธันวาคม 2565 ผู้ป่วยให้ประวัติว่า ถูกแมลงหลายชนิดกัด ในขณะที่เดินทางไปตั้งแคมป์กลางทะเลทรายในประเทศต่าง ๆ เช่น บาร์เรน ซาอุดีอาระเบีย จอร์แดน และอียิปต์ นอกจากนี้ยังมีประวัติ cirrhosis เมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา ปฏิเสธการสัมผัสโรค Leishmaniasis หรือ สัมผัสผู้ป่วยโรค Leishmaniasis แพทย์สงสัย Visceral Leishmania จึงได้เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจที่ภาควิชาปรสิตวิทยา วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ผลการตรวจเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566 Positive for Leishmania จึงได้เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566

2. สถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่สำคัญในประเทศและต่างประเทศ

2.1 สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 18 มีนาคม 2566 พบผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันการติดเชื้อทั่วโลก สะสม จำนวน 756,581,850 ราย เสียชีวิตสะสม จำนวน 6,844,267 ราย ทวีปที่พบผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมมากที่สุด ได้แก่ ทวีปยุโรป รองลงมา คือ ทวีปอเมริกา ทวีปแอฟริกาตะวันตก และทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามลำดับ

ประเทศไทย ข้อมูลจากกรมควบคุมโรค ณ วันที่ 18 มีนาคม 2566 ข้อมูลตั้งแต่ 1 มกราคม 2566 พบผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันติดเชื้อสะสม จำนวน 4,563 ราย ติดเชื้อยืนยันในสัปดาห์ จำนวน 178 ราย (เฉลี่ย 25 ราย/วัน) เสียชีวิตสะสม จำนวน 260 ราย เสียชีวิตในสัปดาห์ จำนวน 5 ราย (เฉลี่ย 1 ราย/วัน)

กรุงเทพมหานคร ข้อมูลจากสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง ผู้ป่วยยืนยันสะสม (1 ต.ค. 65 – 18 มี.ค. 66) จำนวน 31,013 ราย และเสียชีวิตสะสม 308 ราย ข้อมูลรายสัปดาห์ ระหว่างวันที่ 12 - 18 มีนาคม 2566 พบผู้ป่วยรายใหม่ จำนวน 262 ราย และเสียชีวิต 1 ราย เขตที่พบผู้ป่วยยืนยันสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ เขตวัฒนา (38 ราย) รองลงมา คือ เขตบางเขน (20 ราย) และเขตพระนคร (17 ราย) ตามลำดับ

2.2 สถานการณ์โรคไข้เลือดออก

ข้อมูลจากรายงาน 506 กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วยสะสมตั้งแต่วันที่ 1 - 18 มีนาคม 2566 จำนวน 1,952 ราย (อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน 36.07) เสียชีวิต 1 ราย (อัตราป่วยตาย 0.05) เขตที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เขตบางเขน (1.83) รองลงมา คือ เขตจตุจักร (1.64) เขต และเขตบางขุนเทียน (1.55) ส่วนกลุ่มอายุที่พบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กลุ่มอายุ 15 - 34 ปี (14.72) รองลงมา กลุ่มอายุ 5 - 14 ปี (8.85) และกลุ่มอายุ 35 - 44 ปี (5.21) ตามลำดับ

2.3 สถานการณ์โรคฝีดาษวานร (Mpox)

ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ณ วันที่ 13 มีนาคม 2566 พบผู้ติดเชื้อยืนยันการติดเชื้อทั่วโลกสะสมจำนวน 86,635 ราย เสียชีวิต จำนวน 112 ราย ส่วนประเทศไทย พบผู้ป่วยยืนยัน จำนวน 18 ราย (ข้อมูลจากกรมควบคุมโรค ณ วันที่ 24 มีนาคม 2566)

3. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค

3.1 โรคฝีดาษวานร (Mpox)

สำหรับประชาชน สามารถป้องกันตนเองได้โดยหลีกเลี่ยงการสัมผัสแนบชิดกับผู้ที่มีการใช้ มีฝิ่น ตุ่มน้ำ ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์หรือสัมผัสใกล้ชิดกับคนแปลกหน้าหรือไม่รู้ประวัติมาก่อน หมั่นล้างมือบ่อย ๆ ไม่ใช่ของร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดตัว และหากพบว่ามีความเสี่ยงและมีอาการสงสัย เช่น มีฝิ่น เป็นตุ่มนูน ตุ่มน้ำใส ตุ่มหนองหรือตกสะเก็ด ตามลำตัวหรืออวัยวะเพศ หลังจากมีไข้ เจ็บคอ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ สามารถเข้ารับการตรวจได้ที่โรงพยาบาล เพื่อได้รับการวินิจฉัยและรักษาที่ถูกต้อง และป้องกันการแพร่ระบาดสู่บุคคลอื่น

สำหรับโรงพยาบาล สถานพยาบาล หรือคลินิกเอกชนต่างๆ ควรมีการเตรียมความพร้อมกรณีพบผู้สงสัยติดเชื้อหรือมีอาการ ถ้าเป็นสถานพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ให้ปรึกษาทางสถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง เพื่อพิจารณาทำการเก็บตัวอย่างส่งตรวจยืนยันหาเชื้อ และแนะนำให้แยกผู้ป่วยจนกว่าจะทราบผลตรวจเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อต่อไป

3.2 โรคไข้เลือดออก

เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเกิดขึ้นในชุมชนหรือหมู่บ้าน สิ่งที่สำคัญที่สุดในการควบคุมการระบาด คือ การเฝ้าระวังโรคที่รวดเร็ว ถูกต้อง และครบถ้วน โดยดำเนินการพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย สำรองและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ที่บ้านผู้ป่วย และบ้านบริเวณใกล้เคียงรัศมี 100 เมตร พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และโรคติดต่ออื่นโดยยุงลาย ให้กับประชาชนในชุมชน เพื่อเสริมสร้างพลังของแกนนำ และชุมชนในการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

เอกสารอ้างอิง

1. รายงาน 506. สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ข้อมูล 12 - 18 มีนาคม 2566
2. สถานการณ์ผู้ติดเชื้อ COVID – 19 ภายในประเทศ. กรมควบคุมโรค <https://ddc.moph.go.th/covid19-dashboard/?dashboard=main>
3. WHO Coronavirus (COVID – 19) Dashboard. <https://covid19.who.int/>
4. WHO Monkeypox Dashboard. <https://monkeypox.who.int/>

สรุปและตรวจสอบข่าวการระบาด โดย

1. นายธนวันต์	กภาพิกรมย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	หัวหน้าทีม
2. นางณัฐมา	รองมาลี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สมาชิกทีม
3. นางชนิษฐา	มันเมือง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	สมาชิกทีม